

ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ

Шкільна психологічна служба
Драгоманова Тетяна

Готовність дитини до школи – це комплексне поняття

- ▶ *Найчастіше батьки вважають, що готовність дитини до навчання, це запас канцтоварів, деякі повторення минулорічної програми. Але, насправді, це набагато ширше питання.*
- ▶ **Перш за все, слід розділяти педагогічну психологічну готовність та ін...**
- ▶ **Педагогічна готовність** – це запас знань, вмінь та навичок...
- ▶ **Психологічна готовність** – це готовність сприймати новий матеріал, здатність керувати своїм часом, здатність комунікувати з однолітками та вчителями...

З психологічною готовністю взаємопов'язані мотиваційна, фізіологічна, емоційна готовності

- ▶ - **Мотиваційна готовність** виявляється у настроях дитини, її прагненні, бажанні йти до школи;
- ▶ - **Фізіологічна готовність** означає достатній рівень розвитку психофізіологічних (рівень сформованості дрібної моторики), фізіологічних (ріст, вага, кількість постійних зубів) й анатомо-морфологічних функцій і структур дитячого організму, стан здоров'я (фізіологічна зрілість), соматичне і психічне здоров'я дитини, сформованість навичок здорового способу життя.
- ▶ - **Інтелектуальна готовність** пов'язана з відповідним рівнем розвитку пізнавальної сфери дитини. Але не лише з рівнем, який досягнуто: важливим є фактор здатності цієї сфери до подальшого розвитку, утворення вищих психічних функцій (цінності, саморозуміння)
- ▶ - **Емоційно-вольова готовність** визначається рівнем сформованості довільності основних психічних процесів та поведінки, само організованістю, зосередженістю, умінням контролювати свої емоції. **Соціальна готовність** означає адекватність дитини, її здатність жити і розвиватися в соціальному оточенні, мати відповідні навички комунікації, соціальну компетентність (активність, виконання вимог та дотримання правил поведінки, відстоювання власної позиції, прийняття рішень, орієнтація у просторі та часі).

Готовність дитини та батьків дитини – важливий аспект готовності

- ▶ Готовність дитини
- ▶ Кожна дитина – це індивідуальність, яка розвивається своїм унікальним шляхом. Її готовність до школи визначається сукупністю емоційних, моторних, соціальних, інтелектуальних ознак і компетентностей
- ▶ Готовність батьків...
- ▶ Кожна сім'я – це мікросистема, тому для готовності дитини до школи важливе налаштування батьків, взаємовідносини в сім'ї, взаємовідносини батьків та викладачів

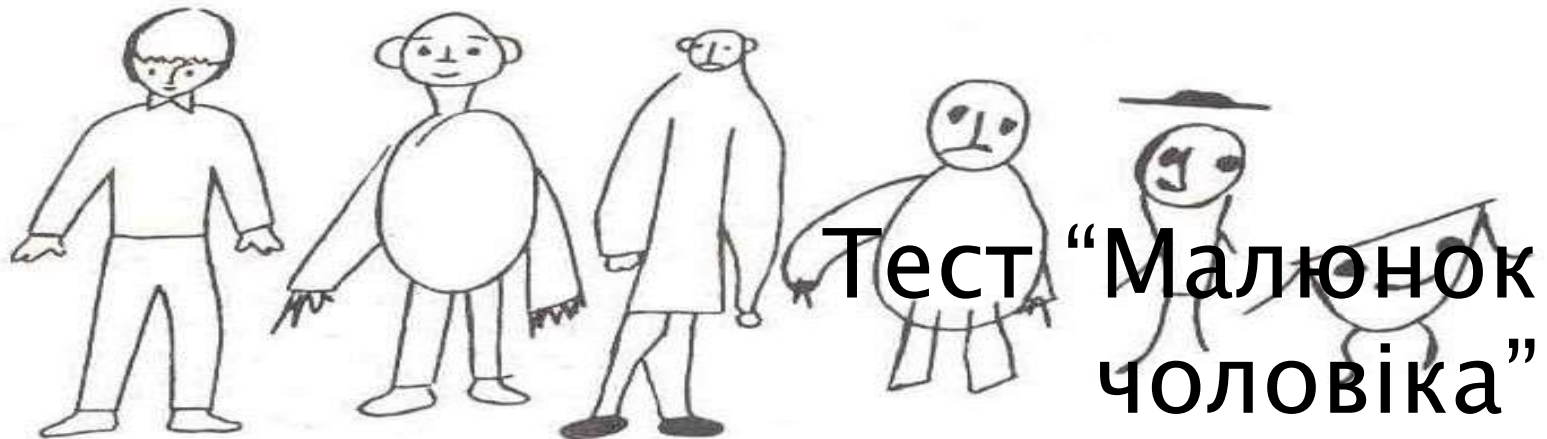
Питання для батьків та педагогів про готовність дитини до школи

- ▶ 1. Чи готова дитина самотійно витримувати навчальне навантаження ?
- ▶ 2. Чи сприймає дитина стосунки з батьками як надійні ?
- ▶ 3. Чи справляється дитина з стресом, розчаруванням та іншими проблемами ?
- ▶ 4. Чи вміє дитина спілкуватися, чи є в неї досвід взаємодії з різними людьми ?
- ▶ 5. Наскільки дитина рухлива, розкута в рухах ?
- ▶ 6. Чи є в дитини режим дня ?
- ▶ 7. Чи здорова дитина фізично ?
- ▶ 8. Чи впевнена дитина, що її люблять “ПРОСТО ТАК” ?

Проективні методи для виявленн готовності дітей до школи

- ▶ Для дошкільнят і молодших школярів пропонується методика “Малюнок людини”
- ▶ Про дітей молодшої і середньої школи багато може сказати проективна методика “Малюнок сім’ї”
- ▶ Для старших школярів можна використати методику “Намалюй свою майбутню професію”

- ▶ Тест розроблений К.Маховер в 1946 році на основі тесту Ф.Гудінаф з метою визначення індивідуальних особливостей особистості. Використовується для дітей від 3-х до 10 років.
- ▶ **Процедура** тесту полягає в тому, що дитині дають простий олівець середньої м'якості, гумку та стандартний чистий аркуш паперу. І надають **інструкцію**: “Намалюй, будь ласка, людину, якомога краще”. На питання, щодо малюнку слід відповідати ухильно , наприклад: “будь-яку”, “малюй кого хочеш”.
- ▶ Протягом всього процесу малювання варто спостерігати за дитиною (як вона поставилась до завдання, чи висловлювала опір або різку відмову, чи задавала додаткові питання і як багато, чи висловлювала гостру потребу в подальших вказівках – це все допомагає інтерпретації тесту щодо готовності до навчання.
- ▶ Також, деякі вважають зображення людської фігури проекцією образу тіла, інші відображенням я-концепції. Його приймають за проекцію відносин дитини до значимої особи з його оточення, проекцію образу ідеального “я”, вираження звичних дій. В залежності від віку та розвитку дитина мже намалювати різної складності та якості малюнки:

- ▶ Тест призначений для виявлення особливостей взаємовідносин в сім'ю Але його можна використовувати для виявлення готовності дитини до школи. Для дітей від 7 до 14 років.
- ▶ Спостерігаючи за динамікою виконання дитиною малюнку сім'ї можна зробити висновки щодо готовності виконувати задачі вчителя, щодо настрою та емоційно сфери дитини, актуалізації почуттів, особливостей конфліктів в житті дитини, її захисних механізмів, розвитку креативності та творчості, вольової та мотиваційної сфери.

Тест “Малюнок сім’ї”

- ▶ Тест використовується для старших школярів. Дає змогу підлітку як поміркувати над своєю готовністю до школи так і спланувати майбутнє, поставити перед собою цілі.
- ▶ При виконанні тесту не важливо, чи буде дитина зображати свою майбутню професію схематично, чи буде промальовувати деталі. Головне – це процес виконання та узагальнення, висновки які вона робить. Важливо обговорити малюнок дитини з батьками, з психологом, з вчителями.

Тест “Намалюй
майбутню професію”

Що можуть зробити батьки для формування готовності дитини

Для інтелектуальної підготовки:

- ▶ Розмовляти на різні теми, обговорювати події, дозволяти самостійно знаходити рішення;
- ▶ Знаходити для дитини курси підготовки до школи, в якому заняття проходять з використанням ігрових інноваційних технологій;
- ▶ Не перенавантажувати дитину на канікулах, час відпочинку важливий для відновлення

Як сформувати волюву готовність :

- ▶ Тренувати в дитини вміння чекати (чекати батьків, поки вони зайняті, терпеливо чекати на подарунок т покупку);
- ▶ Хвалити дитину за маленькі і великі досягнення, перемоги в тому, що вимагало від неї витримки і зусиль...

- ▶ Для мотиваційної підготовки:
- ▶ Дивіться з дитиною корисні фільми про школу, сходіть до школи в якій ви навчалися самі, відвідайте з дитиною школу, в якій буде навчатися вона;
- ▶ Постарайтеся уникати власних негативних відгуків про школу, вчителів та систему освіти. Нехай дитина сама сформує свою власну думку про школу.
- ▶ Щодо соціальної підготовленості:
- ▶ Батькам важливо простежити, чи має дитина досвід спілкування з однолітками ...
- ▶ Фізична підготовленість
- ▶ Важливо давати дитині помірні фізичні навантаження;
- ▶ Стежити і допомагати формуванню навичок самообслуговування...

- ▶ *ставиться до вступу до школи та до перебування в ній позитивно, навіть в умовах необов'язкового відвідування школи;*
- ▶ *виявляє особливий інтерес до нового, власне шкільного змісту занять, віддає перевагу урокам грамоти та лічби, а не заняттям типу малювання, співи, фізкультура;*
- ▶ *віддає перевагу колективним класним заняттям, а не індивідуальному навчанню вдома;*
- ▶ *позитивно ставиться до загальноприйнятих норм поведінки);*
- ▶ *віддає перевагу традиційному для навчальних закладів способу виявлення рівня її досягнень (оцінка) перед іншими видами заохочень (солодощі, подарунки);*
- ▶ *визнає авторитет учителя.*

***Можна говорити, що дитина
ГОТОВА ДО ШКОЛИ, ЯКЩО:***

- ▶ Щиро бажаю успіху, миру і здоров'я...
- ▶ Якщо виникли питання щодо підготовки дітей до школи, звертайтеся до психолога за телефоном: 0961320739

The background features a grid pattern on the left side, transitioning into a white area with scattered autumn leaves in shades of red, orange, and yellow. In the bottom left corner, there is an illustration of a pink school bag, a red apple, and a stack of books (blue, green, and yellow covers) on a blue desk.

Готовність
дітей
до навчання
в школі

- це спільна
відповідальність вчителів,
батьків та дітей»»